

Oulun alueurakassa kiertävät nopeusnäyttötaulut

Mittaukset ajalla 10/2017–8/2018

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kaksi siirrettävää nopeusnäyttötaulua ovat kiertäneet Oulun seudun kuntien maanteillä jo neljä vuotta. Lokakuussa 2017 nopeusnäyttöjen siirtäminen yhdistettiin osaksi Oulun maanteiden hoidon alueurakkaa. Vastuu näyttöjen asentamisesta sovittu asennusohjelman mukaisesti siirtyi alueurakoitsijana toimivalle YIT:lle. Samassa yhteydessä osa näyttöjen asennuskohteista vakioitiin ja niihin asennettiin pysyvät asennustolpat.

Nopeusnäytöillä annetaan palautetta autoilijoille heidän ajonopeuksistaan. Näyttö antaa ohi ajavalle kuljettajalle palautteen ajokäyttäytymisestä näyttämällä hymy- tai surunaamaa, alueen nopeusrajoitusta ja kuljettajan nopeutta, jos ajonopeus on sallittu tai ylitys ei ole kovin suuri.

Nopeusnäyttö tallentaa myös ohiajavien ajoneuvojen ajonopeudet, joten tietoa voidaan käyttää seurantatarkoituksiin. Näyttö ei tallenna yksilöivää tai kuvatieta autoilijoista. Suurimpia nopeusrajoituksen ylityksiä näyttö ei näytä kuljettajalle, mutta tallentaa silti nopeushavainnot.

Mittauskohteet ennallaan, raportoinnissa muutoksia

Kuten aiemminkin, mittauskohteeksi on pääosin valittu koulujen ympäristöjä tai kuntakeskuksia, joissa ajonopeuksia on tarvetta hillitä kävelijöiden ja pyöräilijöiden turvallisuuden vuoksi. Osasta kohteista oli myös saatu palautetta autoilijoiden ylinopeuksista.

Näytöt suunniteltiin asennettavan ajanjaksolla 10/2017–8/2018 kaikkiaan 50 kertaa, mutta johtuen muun muassa näyttöihin liittyneistä teknisistä ongelmista, vain 30:n mittauksen tulokset on raportoitu. Näytöt olivat noin viikon eri mittauskohteissa.

Ylinopeutta ajavien raportointiin tehtiin tällä mittauskaudella muutos. Aiemmin ylinopeutta ajavien määrissä huomioitiin laitteen mittauksen tarkkuus ja vasta 3 km/h nopeusrajoituksen ylitys tulkittiin ylinopeudeksi. Muutokseen päädyttiin, jotta tulokset olisivat vertailukelpoisia kuntien ja kaupunkien omien sekä muissa Suomen ELY-keskuksissa tehtävien mittausten kanssa. Muutos on syytä pitää mielessä vertailtaessa ylinopeutta ajavien osuuksia aiempien vuosien tuloksiin.

Ylinopeutta ajavien tunnusluvun määritelmän muutoksen lisäksi mittauskohteista tulosraporttia yksinkertaistettiin ja graafeja yhdenmukaistettiin muiden ELY-keskusten käyttämän raportoinnin kanssa. Mukaan lisättiin tunnuslukuna 85 % persentiili-nopeus. Se tarkoittaa tarkastelujaksolla mitattua nopeutta, jonka 85 % ajoneuvoista alittaa.

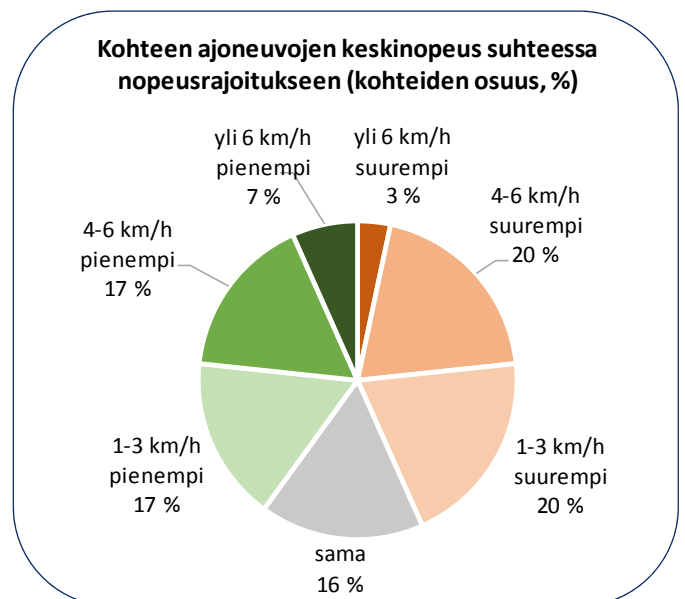
Edelleen liikennemääräarvion laskemiseen käytetty menetelmä on erilainen Oulun alueen raportoinnissa. Tämä muun muassa mahdollistaa ajoneuvojen nopeuden muutoksen arvioimisen niiden näyttötyyppien osalta, jotka eivät sitä vakiona tarjoa. Ylipäättänsä nopeusnäyttöjen antamat liikennemäärä arviot ovat vain mittaussuunnasta ja eivät vastaa liikennelaskimen tarkkuutta. Niihin tulee suhtautua suuntaa-antavina.

Tässä raportissa ja sen liitekartoissa on esitetty yhteenveto näyttöjen mittaustuloksista noin vuoden ajalta. Vastaava raportti on tehty tuloksista jo kolmena aiempina vuotena.

Keskinopeus ylitti nopeusrajoituksen yli 40 %:ssa mittauskohteista

Nopeusnäyttökohteet sijaitsivat 40–60 km/h nopeusrajoitusalueilla. Puolet kohteista sijaitsi 40 km/h -alueella. 50 km/h -alueella sijaitsi 7 kohdetta ja 60 km/h -alueella 8 kohdetta. Noin 43 %:ssa mitatuista kohteista ajoneuvojen keskimääräinen ajonopeus ylitti kohteen nopeusrajoituksen. Nopeusrajoituksen ylittävien kohteiden osuus oli hieman pienempi kuin aiemmillä mittauskausilla.

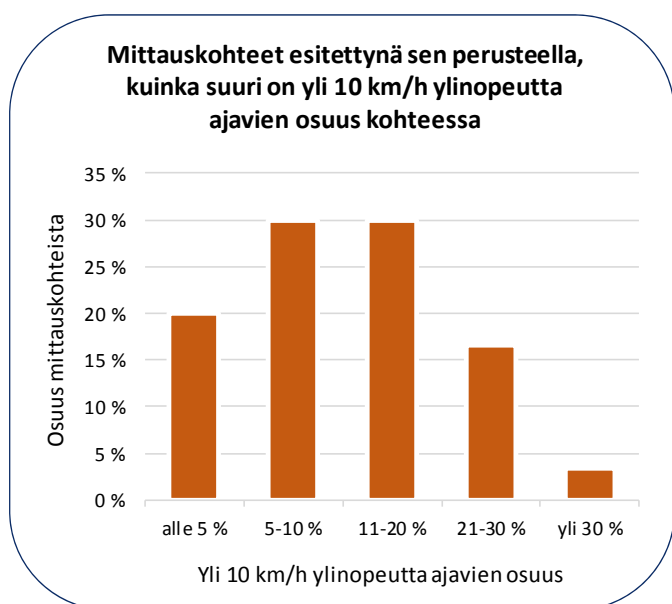
Kahdessa mittauskohteessa autoilijoiden keskinopeus ylitti nopeusrajoituksen enemmän kuin 6 km/h. Molemmat kohteet olivat 40 nopeusrajoitusalueilla ja valittu ohjelmaan lähellä sijaitsevan koulun vuoksi.

Lähes puolet ajoi ylinopeutta ja useampi kuin joka kymmenes ajoi ylinopeutta yli 10 km/h

Kohteen nopeusrajoitusta kovempaa, eli ylinopeutta, ajoi mittauskohteesta riippuen 12-71 % nopeusnäytön mittaamista havainnoista. Keskimäärin osuus oli 47 %. Se on suurempi kuin aiemmin, koska ylinopeutta ajamisen määritelmää muutettiin aiemmista vuosista.

Yli 10 km/h nopeusrajoituksen ylittäneitä havaintoja oli keskimäärin 13 % kaikista ajoneuvoista tehdyistä havainnoista. Mittauskohteesta riippuen yli 10 km/h ylinopeutta ajavien osuus vaihteli 1–41 % välillä. Tyypillisimmin mittauskohteissa yli 10 km/h nopeusrajoituksen ylitti 5-20 % havainnoista.

Suurimmat ylinopeutta yli 10 km/h ajavien ylitysprosentit olivat pääasiassa teillä, joissa nopeusrajoitus oli 40 km/h. Monet kohteista olivat koulukohteita ja ylioikeuksia ajettiin lähes yhtä paljon päivällä kuin koko vuorokauden aikana keskimäärin. Kävelijöiden ja pyöräilijöiden määrä on suurin päivällä, jolloin ylinopeus lisää liikenneonnettomuuden riskiä.

Näyttö herättelee kuljettajia ajonopeuksien hillitsemiseen

Nopeusnäyttö mittaa lähestyvistä ajoneuvosta useita havainnoita. Kaikissa kohteissa nopeusnäyttö mittasi kauempana näytöstä suurempia ajonopeuksia kuin lähempänä näyttöä. Keskimäärin nopeusnäyttö laski ajonopeuksia noin 3 km/h. Vaikutus on samaa luokkaa kuin aiempien vuosien tuloksissa. Enimmillään näyttö alensi ajoneuvojen keskinopeutta useissa kohteissa jopa 6-8 km/h.

Nopeusrajoitus (km/h)	Mittauspisteiden määrä	Mitattu keskinopeus (km/h)	Vähintään 3 km/h nopeusrajoituksen ylittäneiden osuus	Vähintään 10 km/h nopeusrajoituksen ylittäneiden osuus	Nopeuden muutos keskimäärin (km/h)
40	15	40,1	48 %	16 %	-4,3
50	7	50,3	47 %	12 %	-2,2
60	8	59,1	44 %	10 %	-3,3
Kaikki	30	47,6	47 %	13 %	-3,5

Liitekartat

Tarkemmin eri mittauskohteiden tuloksia voi tarkastella liitekarttoista. Lisäksi jokaisesta mittauskohteesta on tehty tarkempi mittausraportti, jossa tulokset on esitetty yksityiskohtaisemmin.

- 1: Mitattu keskinopeus suhteessa kohteen nopeusrajoitukseen
- 2: Nopeusrajoitusta kovempaa ajavien osuus
- 3: Yli 10 km/h nopeusrajoitusta kovempaa ajavien osuus
- 4: Keskimääräinen ajonopeuden muutos nopeusnäytön vaikutusalueella

Lisätietoja:

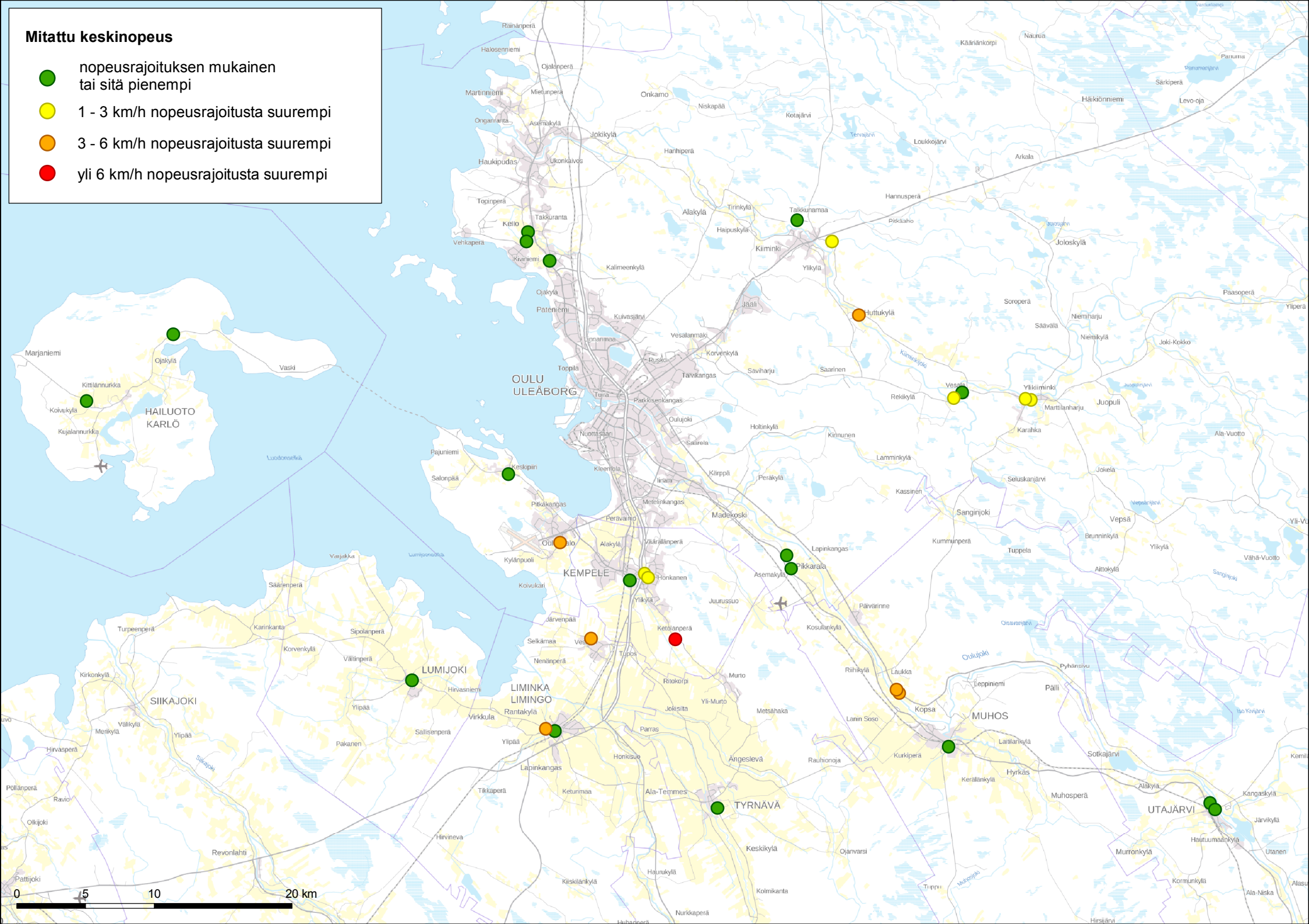
Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

- Liikenteenhallintavastaava Jani Huttula
- Liikennejärjestelmä-yksikön päällikkö Heino Heikkinen
- Liikenneturvallisuusasiantuntija Tarja Jääskeläinen

Nopeusnäyttöjen siirtämisestä ja datan keräämisestä on vastannut YIT. Tulosten raportoinnin on tehnyt Sitowise Oy ja Riksroad Oy käyttäen Autori Oy:n tietojärjestelmää.

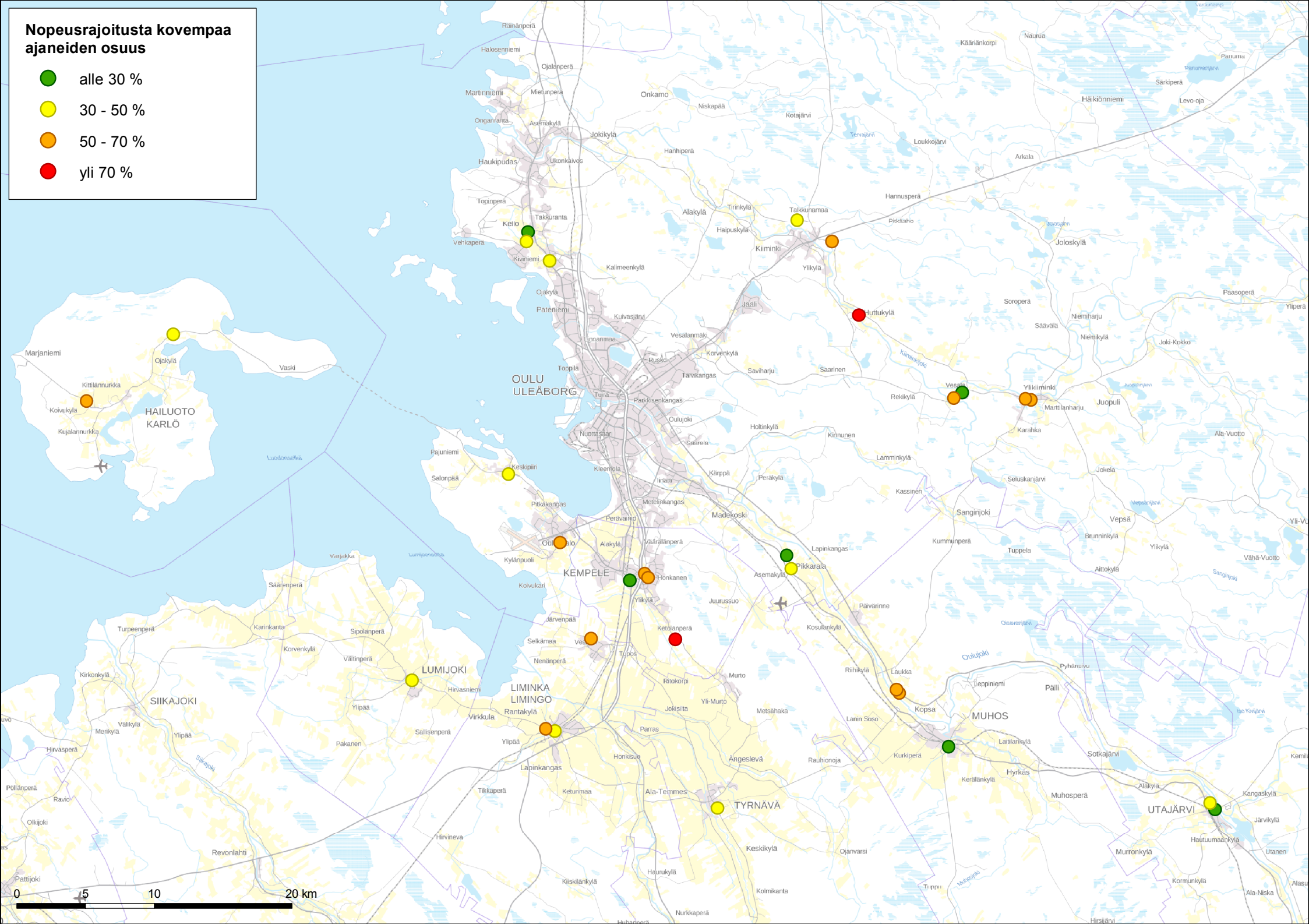
Mitattu keskinopeus

- nopeusrajoituksen mukainen tai sitä pienempi
- 1 - 3 km/h nopeusrajoitusta suurempi
- 3 - 6 km/h nopeusrajoitusta suurempi
- yli 6 km/h nopeusrajoitusta suurempi

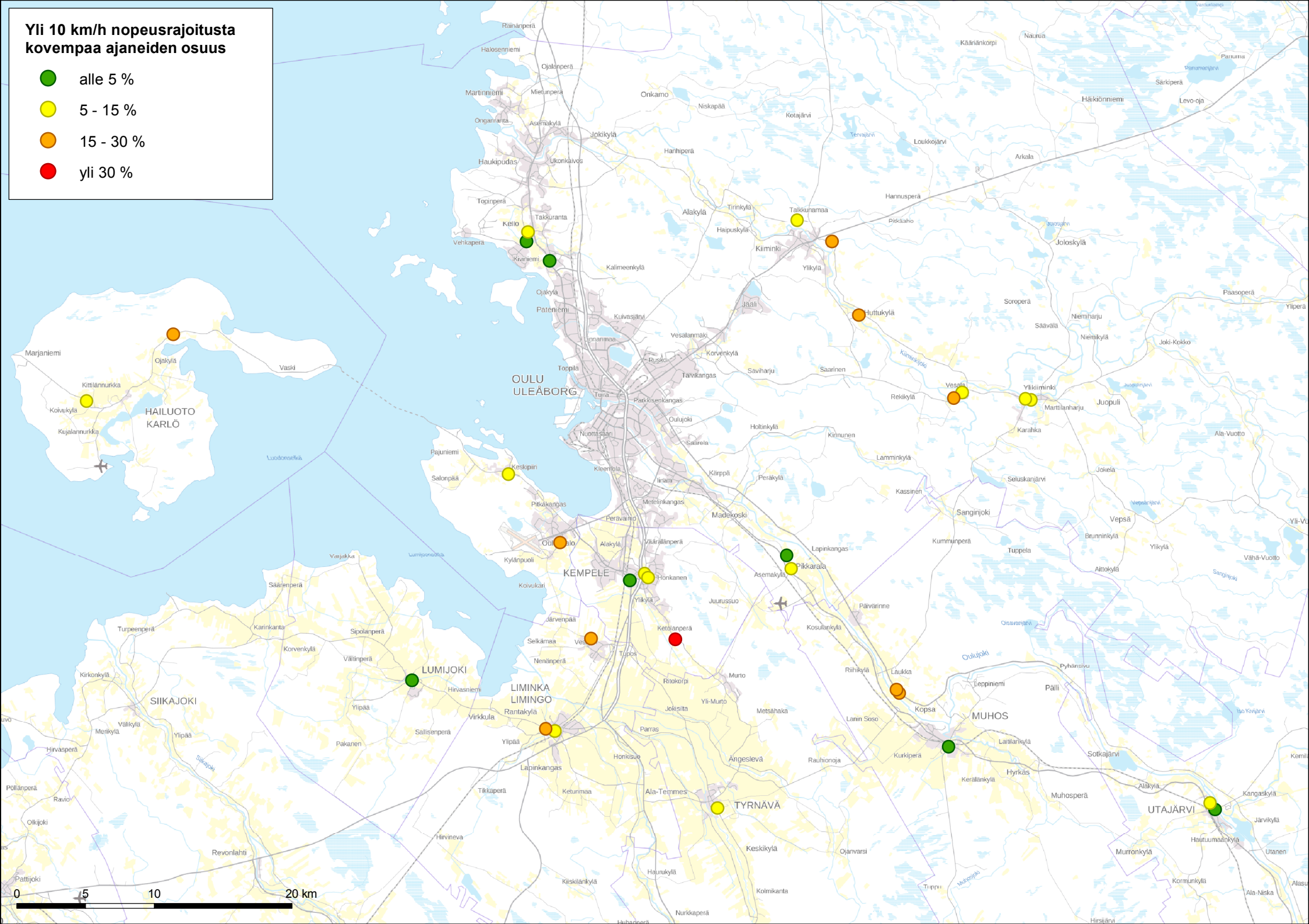
Nopeusrajoitusta kovempaa ajaneiden osuus

- alle 30 %
- 30 - 50 %
- 50 - 70 %
- yli 70 %

**Yli 10 km/h nopeusrajoitusta
kovempaa ajaneiden osuus**

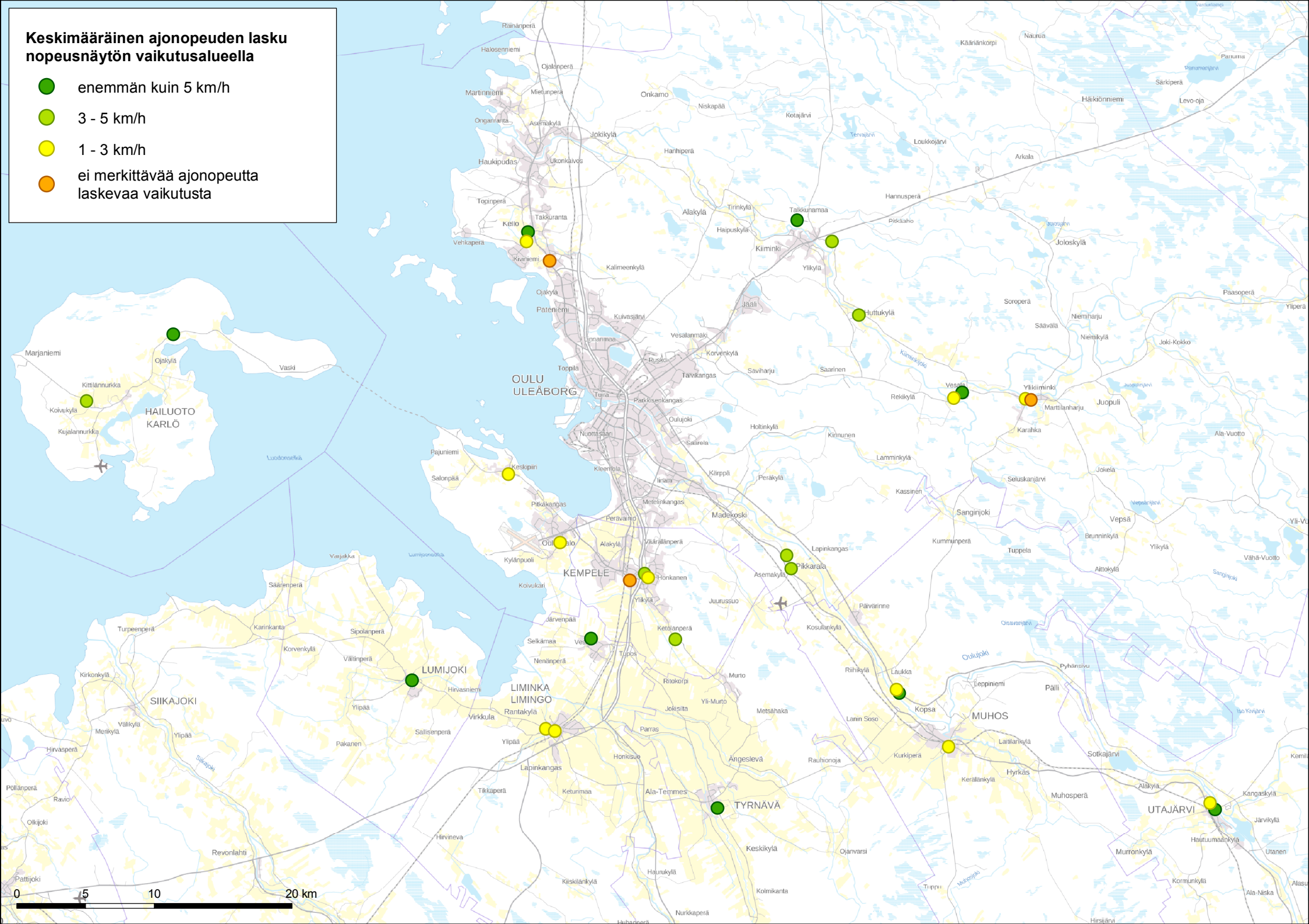
- alle 5 %
- 5 - 15 %
- 15 - 30 %
- yli 30 %

0 5 10 20 km

Keskimääräinen ajonopeuden lasku nopeusnäytön vaikutusalueella

- enemmän kuin 5 km/h
- 3 - 5 km/h
- 1 - 3 km/h
- ei merkittävää ajonopeutta laskevaa vaikutusta

0 5 10 20 km